

Vejledning til test af brugsdronninger

Denne vejledning til testbigårdsværterne er skrevet på baggrund af de seneste års forsøg med test af brugsdronninger og erstatter tidligere vejledninger. Vejledningen er skrevet for at give værterne nogle retningslinjer og et indtryk af, hvad der forventes af dem, således at testen kommer til at foregå så ensartet som muligt.

Formålet med forsøgene er at afprøve de friparrede dronninger, som avlerne udbyder til salg. Denne afprøvning skal foretages under så ensartede betingelser som muligt. På den måde får hver dronning de samme muligheder for at vise sin formåen. Biernes brugsegenskab og sundhed er sammen med honningudbyttet de vigtigste oplysninger, der skal komme ud af denne test.

Modtagelse af dronninger

Når dronningerne modtages i forsendelsesbure, bør de straks efter modtagelsen have vand og stilles i skygge ved maks. 20 grader. De bør i løbet af det første døgn tilsættes til aflæggerne. Der kan undtagelsesvis skiftes følgebier ved at tilsætte dronningerne til nye forsendelsesbure med friske følgebier. Modtagelsen af dronningerne sker normalt i uge 28.

Etablering af aflægger og indføring af dronninger 1:

Dronningen testes i en ny familie, der laves som en aflægger. Denne laves af 2 tavler krybeklar, forseglede yngel, 1 pollentavle, 1 fodertavle, 2 kunsttavler. Alle tavler med påsiddende bier. Desuden rystes der bier i aflæggeren fra 3 tavler med åben yngel. Der fodres med Apifonda, således at dronningen kommer, og forbliver, i god æglægning

Etablering af aflægger og indføring af dronninger 2:

- * Dronningerne indføres i små aflæggere, eksempelvis 1 ramme forseglede yngel, fodertavle + det nødvendige tilskud af bier, gerne i 6 rammers kasser.
- * Alternativt etableres aflæggerne i fejlesværm, da de så kan renses for varroa.

Testbigården med produktionsfamilierne, som skal modtage testdronningerne senere, høstes og varroa behandles normalt. Samtidig med at varroa behandlingen afsluttes, indføres de tidligere dannede aflæggere i familierne. Foreningen bør af hensyn til forårets nosemaprøve ske inden 1. september.

På den måde får alle dronninger lige og gode vilkår i store familier. Hvis foreningen sker tidligt, vil langt den overvejende del af bierne være afkom efter den nye dronning

Valg af metode

Testværtens vælger selv, hvilken af metoderne for „Etablering af aflægger og indføring af dronninger“, han vil bruge.

Han bruger den valgte metode til ALLE sine testfamilier. Uanset metodevalg er det vigtigt, at testværten sikrer, at alle familier indvintres som fuldgode familier.

Indføring af dronningen

Det er meget vigtigt for testen, at der ikke mistes dronninger ved indføringen. Hvis det alligevel sker, skal der straks rettes henvendelse til konsulenterne, som vil forsøge at fremskaffe en erstatningsdronning. En aflægger der kommer til at stå en uge eller mere uden dronning, er i princippet tabt. Den er vanskelig at få startet en ny dronning i. Slå den sammen med en anden familie og start en ny stærk aflægger.

Indretning af bigården

Placeringen af testbigården bør vælges så bigården kun undtagelsesvis flyttes. Hvis man ønsker at vandre med testbigården, flyttes hele bigården for at sikre ens vilkår for alle dronninger. Der må kun være testfamilier i bigården.

Opstillingen af staderne i bigården bør være sådan, at fejlflyvning mellem staderne undgås. Opstilling i grupper med 3 stader med forskellig flyveretning eller en tilfældig spredt opstilling er bedst. Hvis den eneste mulighed er en række- eller halvbueopstilling, skal der være mindst 1,5 meter mellem staderne; samtidig skal der være forskellige flyvemærker f.eks. farvede plader eller tydelig bevoksning, som hjælper bierne ind i det rigtige stade.

Indfodring og indvintring

Efter at familien er etableret skal indfodringen foregå i et tempo som tillader en god yngelproduktion i august. De fleste år vil det sige, at bierne skal have 5-6 kg sukker om ugen, indtil de har fået den planlagte mængde. Inden fodringen afsluttes, skal fodermængden kontrolleres ved et gennemsyn eller ved vejning af staderne. Bierne skal indfodres med en fodermængde, der er så stor, at det kun undtagelsesvist bliver nødvendigt at forårsfodre. Se også Danmarks Biavlerforenings fodervejledning.

Udvintring

Når bierne begynder at flyve og den første egentlige renselsesudflugt er overstået, skal eventuelle døde eller meget svage bifamilier fjernes fra bigården. Ved det første eftersyn skal der kontrolleres om der er yngel i bifamilierne og om der er tilstrækkeligt med foder, hvilket vil sige mere end 3 tavler. De bifamilier, der har for lidt foder skal fodres med ca. 2,5 kg Apifonda. Dronningeløse bifamilier fjernes fra bigården.

Pasning af bifamilierne

Som udgangspunkt skal bifamilierne indgå i værternes normale drift. Da formålet er at afprøve de forskellige dronninger, må der alligevel være visse begrænsninger i hvilke indgreb der kan foretages. Det er værternes ansvar, at bifamilierne passes så dronningerne får mulighed for at vise deres egenskaber og formåen. Dette betyder, at dronningen gennem hele sæsonen skal have god plads til yngel og antallet af tavler skal ligeledes passe til bistyrken og biernes udvikling og trækforhold. Der må ikke på noget tidspunkt fjernes eller tilsættes bier eller yngeltavler til bifamilierne, da dette altid vil sløre testresultatet.

Registrering af honningudbytte

Der findes flere måder at registrere honningudbyttet. Her skal kun nævnes to metoder, som fungerer i praksis. Den mest nøjagtige metode er at veje magasinerne fra de enkelte familier før og efter slyngningen, vægtforskellen er så lig med honningudbyttet. Dette er temmelig besværligt da det forudsætter, at tavlerne ikke blandes i slyngerummet. For mange er en vurdering af antallet af fyldte tavler fra hver familie, delt med den udslyngede mængde honning fra bigården, efter nogen øvelse, fuldt tilstrækkelig. Erfaringen viser, at der med denne metode kan opnås en nøjagtighed på få kg honning pr. bifamilie pr. år. Udbytterne fra hver slyngning skrives på stadekortet.

Stadekort

Det er vigtigt at stadekortene bliver ført, for at kunne lave sammenligninger mellem dronningernes egenskaber. Der modtages hvert år stadekort til brugsdronningetesten. Ved sæsonafslutning, bør der være gennemført minimum fem egentlige vurderinger af bifamilierne. Det er vigtigt, at notere alt af betydning, også selvom karakterer mv. er de samme som ved sidste gennemsyn.

Der er vedlagt en karakterskala for de egenskaber der skal bedømmes og stadekort. I forbindelse med udsendelsen af testdronninger vil der også blive udsendt stadekort.

www.stadekort.dk

Efter en overgangsperiode skal det forventes, at man som vært skal bruge Danmarks Biavlerforenings elektroniske stadekort.

Indsendelse af oplysninger

Når den sidste honning er slynget, og det samlede udbytte er skrevet på stadekortene, skal de sendes til:
Danmarks Biavlerforening, Fulbyvej 15, 4180 Sorø.

Hvad kan man forvente at modtage

Man kan forvente at modtage dronninger af den samme kvalitet som de dronninger der udbydes til salg og at modtage det antal dronninger der er tilmeldt testen.